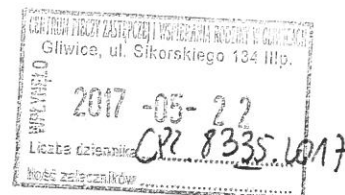

Pieczęć jednostki kontrolującej

Protokół z przeprowadzonej kontroli doraźnej

1. Oznaczenie jednostki kontrolowanej wraz z adresem:

Dom Dziecka nr 1 w Gliwicach, przy ul. Toszecka 13a

2. Imię i nazwisko dyrektora jednostki kontrolowanej:

Mariola Zalewska – dyrektor Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Gliwicach

3. Imię i nazwisko osoby udzielającej wyjaśnień:

- Marek Ginter – koordynator Domu Dziecka nr 1 w Gliwicach,
- Irena Świącicka – pedagog – koordynator Domu Dziecka nr 1 w Gliwicach,
- Elżbieta Wierzbicka – pedagog Domu Dziecka nr 1 w Gliwicach,
- Justyna Pepke – intendent obsługujący placówkę,
- Wiesława Garbacz – pielęgniarka obsługująca placówkę,
- Mariola Zaleska - dyrektor Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny w Gliwicach

4. Imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby kontrolującej oraz numer i data upoważnienia do kontroli:

Beata Ostrenga – inspektor Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Gliwicach, upoważnienia nr 2015/3517/S/PM z dnia 30.10.2015 r.

5. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych w jednostce:

Czynności kontrolne zostały rozpoczęte w dniu 4.04.2017 r. i trwały do dnia 25.04.2017 r.

6. Określenie przedmiotowego zakresu kontroli i okresu objętego kontrolą:

Kontrola została przeprowadzona celem realizacji art. 38b ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity: Dz. U. z 2017 r., poz. 697).

Postępowanie kontrolne objęło funkcjonowanie placówki opiekuńczo – wychowawczej, ze szczególnym uwzględnieniem n/wym. zagadnień:

- A. Przestrzeganie praw dziecka.
- B. Kwalifikacje zatrudnionych osób oraz spełnianie przez nich wymogów określonych w art. 98 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.
- C. Liczba dzieci pozostająca pod opieką 1 wychowawcy, liczba dzieci pozostająca pod opieką psychologa, pedagoga w czasie prowadzonych przez nich zajęć oraz liczba dzieci, których wychowawca kieruje procesem wychowawczym.
- D. Zasadność pobytu dzieci w placówce.
- E. Urlopowanie dzieci do domu rodzinnego za zgodą sądu.
- F. Zapewnienie wychowankom:
 - wyżywienia dostosowanego do ich potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia, w tym dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów,
 - zaopatrzenia w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne,
 - dostępu do opieki zdrowotnej oraz zaopatrzenia w produkty lecznicze,
 - dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazane dla dziecka,
 - wyposażenia w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego oraz środki higieny osobistej,
 - zaopatrzenia w podręczniki, pomoce i przybory szkolne,
 - kwotę pieniężną do własnego dysponowania,
 - dostępu do nauki oraz pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych oraz w miarę potrzeby przez udział w zajęciach wyrównawczych,
 - pokrycia kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką oraz kosztów pobytu w internacie lub bursie,
 - uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych.
- G. Przenoszenie dzieci do innej placówki.
- H. Zgłaszanie (przez dyrektora placówki) do ośrodków adopcyjnych informacji o przebywających w tej placówce dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną.
- I. Składanie (przez dyrektora placówki) do sądu wniosku o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń opiekuńczych wobec dziecka.

J. Przeprowadzanie postępowania wyjaśniającego w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności dziecka oraz powiadamianie o tym rodziców albo opiekunów prawnych dziecka i odpowiednich służb.

K. Współpraca placówki z innymi instytucjami.

L. Prawidłowość prowadzenia n/wym. dokumentacji:

- diagnozy psychofizycznej dziecka,
- planu pomocy dziecku (przygotowanie i jego realizacja),
- karty pobytu dziecka,
- karty udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga,
- arkuszy badań i obserwacji pedagogicznych.

7. Opis czynności kontrolnych:

W ramach przeprowadzanego postępowania kontrolnego dokonano następujących czynności:

1) przeprowadzono rozmowy z pracownikami Domu Dziecka nr 1 oraz Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny na tematy związane z funkcjonowaniem placówki,

2) dokonano oglądu placówki,

3) zapoznano się z n/wym. dokumentacją:

- obowiązującymi w placówce procedurami oraz regulaminami,
- aktami osobowymi wychowawców oraz pedagogów zatrudnionych w placówce,
- grafikami dyżurów wychowawców obowiązującymi w miesiącach: styczeń, luty, marzec i kwiecień 2017 r.,
- raportami miesięcznymi o wychowankach Domu Dziecka nr 1,
- aktami osobowymi wychowanków,
- wnioskami do sądu o wydanie zarządzeń opiekuńczych wobec wychowanków,
- diagnozami psychofizycznymi dzieci,
- planami pomocy dziecku,
- kartami pobytu wychowanków,
- dokumentacją prowadzoną przez pedagoga,
- wykazem przychodni, z usług których dzieci korzystają,
- wykazem dzieci uczęszczających do szkoły,
- wykazem dzieci mających trudności w nauce,
- wykazem zajęć dodatkowych, na które dzieci uczęszczają,
- jadłospisami sporządzonymi na okres od stycznia do kwietnia 2017 r.,
- kartami odzieżowymi wychowanków,
- kryteriami przyznawania kieszonkowego, które określają zachowania za jakie kieszonkowe dziecka może zostać podwyższone oraz zachowania za jakie kieszonkowe wychowanka może zostać obniżone i w jakiej wysokości,
- listami wypłat wychowankom kieszonkowego,
- wykazem zakupionych podręczników na rok szkolny 2016/2017,
- fakturami wystawionymi przez Miejski Ośrodek Socjoterapeutyczny w Dobrodzieniu.

8. USTALENIA:

Dom Dziecka nr 1 w Gliwicach przeznaczony jest dla 25 wychowanków, w trakcie przeprowadzania kontroli w placówce przebywało 15 dzieci, w tym małoletni Jakub Portiuk wychowanek Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Dobrodzieniu. Wychowankowie domu dziecka to dzieci i młodzież w wieku od 12 do 18 roku życia.

A. Regulamin i procedury

W Domu Dziecka nr 1 obowiązuje regulamin, który określa prawa i obowiązki wychowanków, przyznawanie wychowankom nagród i rozkład zajęć w trakcie dnia oraz obowiązujące n/wym. procedury:

- przyjęcia wychowanka do placówki,
- postępowania przy kierowaniu lub pobycie wychowanka w szpitalu/sanatorium,
- wydawania dzieciom leków,
- zapobiegającej agresywnym zachowaniom pomiędzy wychowankami,
- postępowania w przypadku wykrycia molestowania seksualnego wychowanków przez wychowanków,
- organizacji wycieczek w placówce,
- postępowania w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej wychowawcy lub innego pracownika domu dziecka,
- dotycząca bezpieczeństwa danych osobowych dzieci,
- udzielania wychowankom pomocy przedlekarskiej,
- wysłania wychowanka na leczenie w szpitalu psychiatrycznym,
- postępowania w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności dziecka,

B. Kwalifikacje osób pracujących z dziećmi oraz spełnianie przez nich wymogów określonych w art. 98 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej..

Do pracy z dziećmi jest zatrudnionych 14 osób, w tym 11 wychowawców, wychowawca – koordynator, pedagog oraz pedagog – koordynator. W czasie przeprowadzania kontroli 2 wychowawców przebywało na urlopie wychowawczym i 1 na urlopie macierzyńskim.

Wszyscy posiadali kwalifikacje adekwatne do zajmowanych stanowisk i zgodne z wymogami określonymi w art. 98 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Natomiast w aktach osobowych wszystkich pracowników brak jest informacji z Krajowego Rejestru Karnego dot. niekaralności pracowników, mimo, iż takie zalecenie otrzymał Dyrektor Domu Dziecka nr 1 w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 25.10.2016 r. dot. kontroli przeprowadzonej przez pracowników Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznego Urzędu Miejskiego w Gliwicach.

Ponadto w aktach osobowych wychowawców przebywających na urlopie wychowawczym i macierzyńskim brak jest oświadczeń, iż nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej oraz władza rodzicielska nie jest im zawieszona ani ograniczona, wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego.

C. Liczba dzieci pozostająca pod opieką 1 wychowawcy, liczba dzieci pozostająca pod opieką psychologa, pedagoga w czasie prowadzonych przez nich zajęć oraz liczba dzieci, których wychowawca kieruje procesem wychowawczym.

Na podstawie analizy porównawczej grafików pracy wychowawców w miesiącach: styczeń, luty, marzec i kwiecień 2017 r. oraz ewidencji wychowanków z ww. miesięcy ustalono, iż liczba wychowanków jednocześnie przebywających w placówce nie przekraczała 14 (do placówki zostało skierowanych 15 dzieci, w tym który w dni szkolne przebywa w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapeutycznym w Dobrodzieniu, natomiast w dni wolne od nauki jest urlopowany pod opiekę ojca). Wychowankowie mają zapewnioną właściwą opiekę zarówno w dzień, jak i w porze nocnej. W czasie dnia dyżur pełni 1 bądź 2 wychowawców. W czasie zajęć opiekuńczych i wychowawczych pod opieką 1 wychowawcy przebywa nie więcej niż 14 wychowanków. W porze nocnej dyżur pełni 1 wychowawca. Celem zagwarantowania wychowankom bezpieczeństwa w porze nocnej w placówce została wprowadzona procedura sprawowania opieki przez wychowawców w godzinach nocnych, zgodnie z którą wychowawca jest zobowiązany do wykonania w ciągu nocy 3 obchodów.

Pedagog głównie prowadzi zajęcia indywidualne z wychowankiem, a podczas zajęć grupowych pod jego opieką przebywa 2-3 dzieci.

Wychowawcy kierują procesem wychowawczym 1, 2 bądź 3 wychowanków, jest to zależne od wymiaru etatu, na jakim są zatrudnieni.

W tym zakresie placówka funkcjonuje prawidłowo.

D. Zasadność pobytu dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej.

Dzieci są umieszczone w placówce na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach oraz skierowania wydanego przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Gliwicach. Teczki z aktami osobowymi dla większości wychowanków prowadzone są prawidłowo. Do skierowań nie została dołączona informacja o pracy z rodziną dziecka i jej rezultatach. W aktach osobowych wnioski skierowane do Sądu Rejonowego w Gliwicach o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń opiekuńczych wobec dziecka celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej nie są dołączone do akt wychowanków, znajdują się w siedzibie Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny.

W Domu Dziecka nr 1 przebywają dzieci powyżej 10-tego roku życia.

Ocena zasadności pobytu dziecka w placówce jest dokonywana przez zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Zgodnie z obowiązującymi przepisami posiedzenia zespołu odbywają się 2 razy w roku. Ostatnie miało miejsce w dniu 2.03.2017 r. Podczas posiedzeń oprócz zasadności pobytu dziecka w placówce omawiana jest także jego sytuacja rodzinna, szkolna, stan zdrowia, modyfikowany jest plan pomocy dziecku. Nie było dokonywanej analizy stosowanych metod pracy z rodziną (w tym miejscu wpisane są jedynie dalsze wskazania do pracy z dzieckiem, bądź opis obecnej sytuacji życiowej dziecka) oraz oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny bądź umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej.

Ponadto nie wszystkie wnioski są precyzyjne, np. pobyt niektórych wychowanków jest zasadny do czasu zmiany sytuacji życiowej (bez dalszych wyjaśnień), pobyt w Domu Dziecka nr 1 jest zasadny do czasu uzyskania skierowania do określonego ośrodka, tymczasem po skierowaniu do młodzieżowego ośrodka wychowawczego nadal będzie pozostawał wychowankiem niniejszej placówki.

- postępowania w przypadku wypadku z ciężkim uszkodzeniem ciała lub zgonu,
- postępowania w przypadku, gdy na terenie szkoły/placówki zostanie znaleziona lub użyta substancja niebezpieczna,
- postępowania w przypadku spożycia przez wychowanka substancji psychoaktywnej (narkotyki, alkohol, inne),
- zabezpieczenia spraw finansowych i przedmiotów wartościowych wychowanków,
- postępowania w przypadku zagrożenia życia i bezpieczeństwa osób przebywających w placówce,
- kontaktów z rodziną,
- postępowania dotyczącego urlopowania wychowanków do domu rodzinnego,
- usamodzielnienia wychowanka,
- sprawowania opieki w godzinach nocnych,
- zarządzania incydentami.

Aktualizacji bądź korekty wymagały następujące procedury:

- przyjęcia wychowanka do placówki – wymagała aktualizacji w związku ze zmianą kierownika placówką (od bieżącego roku nie ma dyrektora urzędującego na stałe w domu dziecka), brakiem zatrudnionego psychologa i pracownika socjalnego oraz zmianę jednostki wydającej dla dzieci skierowania do placówki,
- postępowania przy kierowaniu lub pobycie wychowanka w szpitalu/sanatorium – z uwagi na zmianę kierownika placówką w miejsce „dyrektora” proponowało się wpisanie „koordynatora”,
- dotycząca bezpieczeństwa danych osobowych dzieci – w pkt 4 w związku z brakiem zatrudnionego psychologa i pracownika socjalnego proponowało się ich wykreślenie, natomiast dodanie koordynatora, w pkt. 5 z uwagi na zmianę kierownika placówką w miejsce „dyrektora” proponowało się wpisanie „koordynatora”,
- wysłania wychowanka na leczenie w szpitalu psychiatrycznym – pkt. 2 i 3 były sprzeczne (dot. wymaganej zgody opiekuna prawnego),
- postępowania w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności dziecka – z uwagi na likwidację filii domu dziecka wykreślenia wymagał pkt 6,
- postępowania w przypadku, gdy na terenie szkoły/placówki zostanie znaleziona lub użyta substancja niebezpieczna oraz postępowania w przypadku spożycia przez wychowanka substancji psychoaktywnej – procedury obowiązujące w placówce wydane przez dyrektora domu dziecka nie mogą obejmować także szkoły i nauczyciela lub innego pracownika szkoły,
- zabezpieczenia spraw finansowych i przedmiotów wartościowych wychowanków – zmiany wymagał pkt 4 dot. zarządzania majątkiem (dochodami) wychowanka przez opiekuna prawnego, obowiązujące brzmienie mogło być dla dziecka krzywdzące, w przypadku gdy opiekę prawną sprawuje rodzic,
- postępowania dotyczącego urlopowania wychowanków do domu rodzinnego – zmiany wymagał pkt 3 - gdy wychowawca podejrzewa, iż osoba odbierająca dziecko jest pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych powinien nie wyrazić zgody na urlopowanie dziecka (zapis mówił, że „może nie wyrazić zgody”, co oznacza, iż powyższa zgoda może zostać wyrażona i wówczas dziecko może zostać narażone na niebezpieczeństwo),
- usamodzielnienia wychowanka – w pkt. 1 Działania jakie należy podjąć w związku z usamodzielnieniem wychowanka sprzeczne były 1 i 3, ponadto wskazany był pracownik socjalny, który od bieżącego roku nie jest zatrudniony, uregulowania także wymagały treści dot. PCPR, MOPS i OPS, błędnie również było przywołane rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w dnia 22.12.2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, które nie reguluje problematyki usamodzielnienia wychowanków, jednocześnie proponowało się rozważenie możliwości uchylenia niniejszej procedury, która w większości cytuje przepisy prawa w tym zakresie.

Zarządzeniem organizacyjnym p.o. dyrektora CPZiWR Nr 6/2017/CPZ/DD1 z dnia 28.04.2017 r. w sprawie: wprowadzenia procedur postępowania, dobrych praktyk higienicznych oraz regulaminu w Domu Dziecka Nr 1 w Gliwicach ww. procedury zostały zmienione zgodnie z powyższymi wskazaniem.

Raz w miesiącu w placówce odbywają się spotkania z wychowankami, podczas których omawiane są kwestie bieżące oraz sprawy ważne dla wychowanków. Omawiane są między innymi trudności wychowawcze występujące w domu dziecka takie jak używanie przez dzieci wulgaryzmów, palenie papierosów, picie alkoholu, dewastowanie mienia, brak poszanowania osób dorosłych, brak chęci do kreatywnego spędzania czasu wolnego. Podczas spotkań odbywa się także wyróżnianie małoletnich za dobre zachowanie i wyniki szkolne, ogłaszany jest konkurs czystości, omawiana jest sytuacja szkolna dzieci. Wychowankowie mają możliwość swobodnego zadawania pytań i zgłaszania swoich propozycji.

E. Urlopowanie dzieci do domu rodzinnego za zgodą sądu.

Wszystkie dzieci są urlopowane z placówki pod opiekę rodziców bądź innej osoby za zgodą Sądu Rejonowego w Gliwicach.

W powyższym zakresie dom dziecka funkcjonuje prawidłowo.

F. Zapewnienie wychowankom:

- wyżywienia dostosowanego do jego potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia, w tym dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów

W placówce wychowankowie mają zapewnione wyżywienie dostosowane do ich potrzeb rozwojowych. Posiłki przygotowywane są w kuchni, która funkcjonuje w placówce i spożywane na jadalni. Wychowankowie mają zapewnione śniadanie, II śniadanie (w dni szkole), obiad (składający się z dwóch dań), podwieczorek oraz kolację. Posiłki są urozmaicone, przygotowywane w oparciu o jadłospis. Dzieci mają także zapewniony dostęp przez całą dobę do produktów żywnościowych i napojów, które znajdują się w ogólnodostępnym aneksie kuchennym.

1 wychowanek przebywa w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapeutycznym w Dobrodzieniu. Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny, które zapewnia Domowi Dziecka nr 1 obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną, pokrywa comiesięczne wydatki związane z wyżywieniem dziecka w ww. ośrodku.

W domu dziecka nie przebywają dzieci, które z uwagi na stan zdrowia, kulturę bądź religię wymagają szczególnego wyżywienia.

Działania placówki w tym zakresie są zgodne z § 18 ust. 1 pkt 1 i 9 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22.12.2001 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

- zaopatrzenia w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne

W Domu Dziecka nr 1 nie przebywają wychowankowie, którzy mają szczególne potrzeby żywieniowe, zatem nie ma konieczności zaopatrzenia placówki w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Z wyrobów medycznych dostępne są 2 inhalatory wziewne dla dzieci chorujących na astmę, testy na obecność narkotyków, termometr, stabilizatory, bandaże elastyczne, środki opatrunkowe.

W powyższym zakresie dom dziecka funkcjonuje prawidłowo.

- dostępu do opieki zdrowotnej oraz zaopatrzenia w produkty lecznicze

Wychowankowie doraźnie korzystają z usług przychodni pierwszego kontaktu, jest to Przychodnia Toszecka Sp. z o.o. NZOZ w Gliwicach przy ul. Toszeckiej 18, Przychodnia Eskulap Sp. z o.o. NZOZ w Gliwicach przy placu Piłsudskiego 5 oraz Szpital Miejski nr 4 z Przychodnią Sp. z o.o. w Gliwicach przy ul. Zygmunta Starego 20. Dzieci korzystają także ze specjalistycznego leczenia stomatologicznego, alergologicznego, psychiatrycznego, odwykowego w poradniach takich jak: Stomatologia Eurodent NZOZ w Gliwicach przy placu Piastów 6a, Poradnia Alergologiczna Allergo – Med Sp. z o.o. w Gliwicach przy ul. Kilińskiego 15, Poradnia Psychologiczna Partner NZOZ w Gliwicach przy ul. Wieczorka 22 oraz Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień Samodzielny Publiczny ZOZ w Zabrze przy Placu Hutniczym 6.

Celem poprawy stanu zdrowia wychowankowie korzystają z wyjazdów do sanatorium. Od 4.05.2017 r. z powodu astmy i wady postawy w sanatorium w Goczałkowicach Zdrój będzie przebywać 4 wychowanki. Podczas wakacji w ww. sanatorium, z uwagi na wadę postawy będą rehabilitowane 4 wychowanki.

Placówka jest zaopatrzona w produkty lecznicze, które są kupowane systematycznie dla wychowanków przyjmujących leki na stałe oraz w razie potrzeb, każdorazowo wg zaleceń lekarza. Leki przechowywane są w zamkniętej na klucz szafce w kuchni i wydawane przez wychowawców, zgodnie z obowiązującą w domu dziecka procedurą. W tym zakresie prowadzona jest ewidencja podawania leków, w której podawana jest nazwa leku z zaleconym przez lekarza dawkowaniem. Podczas przeprowadzanego postępowania kontrolnego w domu dziecka dostępne były leki nabywane bez recepty, były to gł. leki przeciwbólowe, przeciwzapalne, wzmacniające oraz leki zapisane wychowankom na receptę, były to leki przeciwalergiczne oraz psychotropowe.

Spośród ogółu wychowanków jedynie 1 dziecko zażywa na co dzień leki psychotropowe (wobec ww. dziecka poczynione są starania mające na celu jego umieszczenie w regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej).

W tym zakresie Dom Dziecka nr 1 funkcjonuje zgodnie z przyjętym standardem.

- dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazane dla dziecka

W placówce 8 dzieci ma trudności szkolne, które w głównej mierze wynikają z braku motywacji do nauki, niechęci do odrabiania zadań domowych, opuszczania zajęć szkolnych, problemów z koncentracją.

W ramach zajęć wychowawczych dzieci te między innymi otrzymują pomoc w nauce, a także są motywowane i mobilizowane do samodzielnej nauki i odrabiania zajęć domowych. Ponadto wychowankowie uczestniczą w zajęciach z pedagogiem.

Zgodnie z opinią Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej 1 wychowanek bierze udział w zajęciach korekcyjno – kompensacyjnych prowadzonych na terenie szkoły, do której uczęszcza oraz 3 wychowanków realizuje obowiązek szkolny w klasach terapeutycznych.

W powyższym zakresie dom dziecka funkcjonuje prawidłowo.

- wyposażenia w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego oraz środki higieny osobistej

Dom Dziecka nr 1 zapewnia wychowankom dostosowane do wieku, pory roku i indywidualnych potrzeb odzież, obuwie, bieliznę, przedmioty osobistego użytku i środki higieny osobistej. Dzieci dysponują bielizną, piżamami, szlafrokiem, strojem kąpielowym, bluzkami, bluzami z dł. rękawem, swetrami, spodniami, szortami, dressem, polarem, kurtkami, czapką, rękawiczkami, papciami, klapkami, butami sportowymi, kozakami. Dziewczyny posiadają także rajtuzy, legginsy, sukienki, spódnice. Odzież, obuwie, bielizna oraz środki higieniczne kupowane są na bieżąco, w odpowiedniej ilości. Z wyjątkiem pasty do zębów każde dziecko ma swoje oddzielne kosmetyki. Odzież, bielizna, przedmioty osobistego użytku oraz środki higieniczne wychowankowie przechowują w szafkach w swoich pokojach. Dla każdego wychowanka prowadzone są karty odzieżowe, w których zapisywane są zakupione obuwie i odzież wraz z jego ceną. Odbiór obuwia bądź odzieży jest kwitowany podpisem wychowanka. W bieżącym roku na kartach odzieżowych brak jest podpisów

Na podstawie obserwacji wychowanków stwierdza się, że odzież i obuwie wychowanków jest zróżnicowana, dostosowana do ich rozmiarów i pory roku oraz czysta i estetyczna.

Na wyposażeniu domu dziecka, z przeznaczeniem dla dzieci, dostępne są zabawki odpowiednie do ich wieku rozwojowego takie jak: gry edukacyjne, puzzle, 4 komputery, narty, rowery, rolki, konsole do gier, piłki, sprzęt do badmintonu. Każdy wychowanek dysponuje telefonem komórkowym.

- zaopatrzenia w podręczniki, pomoce i przybory szkolne

Wychowankowie są zaopatrzeni w potrzebne podręczniki, pomoce i przybory szkolne. Zakupy dokonywane są na początku roku szkolnego i w razie potrzeby uzupełniane. W placówce prowadzony jest zeszyt zakupionych podręczników szkolnych na dany rok szkolny, w którym zapisywana jest między innymi nazwa podręcznika i dla jakiego dziecka został on zakupiony. Odbiór podręczników jest potwierdzany podpisem wychowawcy, który kieruje procesem wychowawczym dziecka. Na bieżący rok szkolny zostało zakupionych 128 nowych podręczników. Pomoce i przybory szkolne wychowankowie mają zapewnione z otrzymanych darów.

W tym zakresie Dom Dziecka nr 1 funkcjonuje zgodnie z obowiązującym standardem.

- kwotę pieniężną do własnego dysponowania

Wychowankowie otrzymują kwotę pieniężną do własnego dysponowania zgodnie z Regulaminem przyznawania kieszonkowego wychowankom Domu Dziecka nr 1, który obowiązuje od 1.01.2012 r. oraz kryteriami przyznawania kieszonkowego, które określają zachowania za jakie kieszonkowe dziecka może zostać podwyższone oraz zachowania za jakie kieszonkowe wychowanka może zostać obniżone i w jakiej wysokości. Zgodnie z ww. regulaminem przy ustalaniu wysokości kwoty pieniężnej do własnego dysponowania brane są pod uwagę wyniki w nauce (kryterium ustalane indywidualnie w zależności od możliwości dziecka), branie czynnego udziału w życiu domowym, występowanie z własną inicjatywą we wszelkiego rodzaju działaniach i pracach na rzecz placówki, wykonywanie wszelkich prac użytecznych na rzecz domu dziecka, wykazywanie się kulturą osobistą wobec mieszkańców domu, podejmowanie działań na rzecz pomocy w zajmowaniu się młodszymi dziećmi, wszelkie celowo wyrządzone szkody i dewastacje dokonane przez wychowanka oraz drastyczne naruszenie dyscypliny (spożywanie alkoholu, pobicie, odurzenie, ucieczki z placówki).

Stawki kieszonkowego wynoszą miesięcznie od 15 do 60 zł, co jest zgodne z obowiązującymi przepisami. Kieszonkowe jest wypłacane raz w miesiącu na podstawie sporządzonej listy. Co miesiąc sporządzany jest także wykaz, który zawiera imię i nazwisko dziecko, szkołę i klasę, do której uczęszcza, należną stawkę oraz dodatkowe i ujemne środki finansowe wraz z opisem za co zostały dodane bądź odjęte. Otrzymane przez wychowanków kwoty pieniężne do własnego dysponowania są kwitowane przez dzieci własnoręcznym podpisem.

- dostępu do nauki oraz pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych oraz w miarę potrzeby przez udział w zajęciach wyrównawczych

W roku szkolnym 2016/2017 3 wychowanków uczęszcza do Szkoły Podstawowej nr 20 im. Powstańców Śląskich w Gliwicach przy ul. Jana Śliwki 20 (jest to szkoła w rejonie domu dziecka). Z uwagi na niepełnosprawność umysłową 1 wychowanek realizuje obowiązek szkolny w Szkole Podstawowej nr 25 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Specjalnych nr 7 w Gliwicach przy ul. Gierymskiego 7. Zgodnie z postanowieniem sądu 1 małoletni uczęszcza do szkoły podstawowej w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w Dobrodzieniu. 3 dzieci realizuje obowiązek szkolny w Gimnazjum nr 1 w Gliwicach przy ul. Ziemowita 12, 1 wychowanek w Gimnazjum nr 7 w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4 im. Powstańców Śląskich w Gliwicach przy ul. Orłąt Śląskich 25, 1 dziecko w Gimnazjum nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Gliwicach przy al. Sikornik 34. 3 małoletnich kształci się szkołach zawodowych: 1 w Zasadniczej Szkole Zawodowej nr 9 w Zespole Szkół Samochodowych im. Generała Stefana Roweckiego „Grotą” w Gliwicach przy ul. Kilińskiego 24a (uczy się na mechanika pojazdów samochodowych) oraz 2 w Zasadniczej Szkole Zawodowej nr 5 w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 1 w Gliwicach przy ul. Kozielskiej 1 (kształcą się w usługach gastronomicznych). 1 wychowanka realizuje obowiązek w VII Liceum Ogólnokształcącym w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 4 im. Powstańców Śląskich w Gliwicach przy ul. Orłąt Śląskich 25. 1 uczennica przebywającą na długotrwałej ucieczce, jest zapisana do Europejskiego Centrum Edukacyjnego w Gliwicach przy ul. Zwycięstwa 10, nie realizuje obowiązku szkolnego.

Dzieci otrzymują pomoc w nauce, szczególna pomoc jest udzielana dzieciom słabszym. W nauczaniu stosowane są między innymi gry edukacyjne, dyktanda. Praca jest prowadzona także z uczniami zdolnymi. Poza placówką 1 wychowanka korzysta z zajęć wyrównawczych z matematyki oraz 1 z korepetycji z chemii.

W powyższym zakresie dom dziecka funkcjonuje prawidłowo.

- pokrycia kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką oraz kosztów pobytu w internacie lub bursie

Wychowankowie realizujący obowiązek szkolny w szkole poza rejonem dysponują miesięcznym biletem autobusowym. Dzieci uczęszczające do szkoły w pobliżu placówki otrzymują na przejazdy jednorazowe bilety autobusowe.

1 wychowanek przebywa w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapeutycznym w Dobrodzieniu. Dziecko jest przywożone do ośrodka i odbierane przez ojca, który pokrywa koszty przejazdu.

W niniejszym obszarze placówka spełnia wymagany standard.

- uczestnictwa w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno - sportowych

Dom Dziecka nr 1 prowadzi dla wychowanków zajęcia komputerowe, kulinarne, gospodarcze (w domu i ogrodzie), plastyczne, sportowe oraz zajęcia z pedagogiem. Dla 12 dzieci placówka organizuje wyjscia na Basen Delfin w Gliwicach przy ul. Warszawskiej 35 oraz dla 6 wychowanków wyjscia na Lodowisko Tafla w Gliwicach przy ul. Akademicka 29. 1 małoletni uczęszcza na treningi boksu oraz 1 małoletnia na zajęcia taneczne.

W tym zakresie Dom Dziecka nr 1 funkcjonuje prawidłowo.

G. Przenoszenie dziecka do innej placówki.

Od dnia 15.03.2017 r. z Domu Dziecka nr 2 do Domu Dziecka nr 1 został przeniesiony małoletni Mateusz Wójcik. Przeniesie nastąpiło na wniosek koordynatora wychowawcy Domu Dziecka nr 2, za zgodą Dyrektora Domu Dziecka nr 1 i 2 oraz po zasięgnięciu opinii Ośrodka Pomocy Społecznej w Gliwicach, który pozytywnie zaopiniował ww. wniosek. O zmianie skierowania dla małoletniego został poinformowany Sąd Rejonowy w Gliwicach.

Działania placówki w tym zakresie są zgodne z art. 108 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 9 czerwca o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

I. Zgłaszanie (przez dyrektora placówki) do ośrodków adopcyjnych informacji o przebywających w tej placówce dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną.

Dyrektor Domu Dziecka nr 1, a w bieżącym roku Dyrektor Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny zgłosił do ośrodka adopcyjnego informacje o wszystkich wychowankach mających uregulowaną sytuację prawną.

Działania Dyrektora Domu Dziecka nr 1 w niniejszym obszarze są zgodne z art. 100 ust. 4 ww. ustawy.

J. Składanie (przez dyrektora placówki) do sądu wniosku o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń opiekuńczych wobec dziecka.

Powyższy obowiązek, o którym mowa w art. 100 ust. 4a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dotyczy wychowanków, którzy zostali umieszczeni w placówce opiekuńczo - wychowawczej po 19.09.2014 r. Po ww. okresie do Domu Dziecka nr 1 przyjęto 6 dzieci, które przebywają w placówce ponad 18 miesięcy.

Wobec 2 z tych dzieci Dyrektor Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny wystąpił do Sądu Rejonowego w Gliwicach z wnioskiem o wydanie zarządzeń opiekuńczych. Natomiast tylko do jednego wniosku dołączono opinię podmiotu prowadzącego pracę z rodziną.

Względem pozostałej 4 wychowanków Dyrektor placówki nie złożył do właściwego sądu wniosku wraz z uzasadnieniem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej. Powyższe wynika z wcześniejszego wnioskowania i pozbawienia przez sąd rodziców ww. wychowanków władzy rodzicielskiej. Zatem brak jest zasadności występowania do sądu z niniejszym wnioskiem.

K. Przeprowadzanie postępowania wyjaśniającego w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności dziecka oraz powiadamianie o tym rodziców albo opiekunów prawnych dziecka i odpowiednich służb.

W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności dziecka placówka przeprowadza postępowanie wyjaśniające i powiadamia właściwe służby oraz rodziców bądź opiekunów prawnych.

Działania placówki w tym zakresie są zgodne z § 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22.12.2001 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

L. Współpraca placówki z innymi instytucjami.

W wykonywaniu swoich zadań placówka głównie współpracuje z Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny (wcześniej z Ośrodkiem Pomocy Społecznej), szkołami, do których dzieci uczęszczają, IV i V Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego w Gliwicach, Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną, ośrodkami adopcyjnymi oraz 1 rodziną zaprzyjaźnioną, która urlopuje wychowankę na dni wolne od nauki (za zgodą sądu).

W powyższym obszarze dom dziecka funkcjonuje prawidłowo.

M. Prawidłowość prowadzenia dokumentacji

Placówka prowadzi dokumenty dzieci (diagnozy psychofizyczne, plany pomocy dziecku, karty pobytu dziecka) wymagane przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalne pieczy zastępczej z dnia 22 grudnia 2011 r.

Diagnoza psychofizyczna:

Sporządzone diagnozy psychofizyczne nie zawierają wszystkich analiz (często pominięta została analiza mocnych stron dziecka oraz relacji dziecka z jego najbliższym otoczeniem oraz osobami dla niego ważnymi) oraz wskazań (najczęściej dot. programu terapeutycznego, pracy przygotowującej dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej, przygotowania dziecka do usamodzielnienia), o których mowa w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalne pieczy zastępczej z dnia 22 grudnia 2011 r.

W obszarze pracy z rodziną wszystkie diagnozy zawierają te same wskazania (treść jest powielana niezależnie od sytuacji rodziny).

Brak jest diagnozy psychofizycznej z dnia 15.01.2015 r. Dla ww. dzieci została sporządzona diagnoza pedagogiczna oraz na arkuszu diagnoz wychowanka przedstawiono diagnozę psychologiczną, wychowawczą, pracownika socjalnego, które nie uwzględniają koniecznych analiz i wskazań. Ponadto nie została sporządzona diagnoza dla Jakuba Portiuk.

Plan pomocy dziecku

Plany pomocy dziecku uwzględniały cele oraz działania krótkoterminowe i długoterminowe. W planach pomocy dziecku nie została natomiast uwzględniona analiza procesu zmian rozwoju psychicznego i fizycznego dziecka w czasie jego pobytu w placówce opiekuńczo – wychowawczej oraz analiza potrzeb dziecka w sferze więzi z rodziną. Do roku 2014 włącznie zamiast planu pomocy dziecku był sporządzony indywidualny plan pracy z dzieckiem, opracowany niezgodnie z § 15 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalne pieczy zastępczej z dnia 22 grudnia 2011 r.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem plan pomocy dziecku jest opracowywany po sporządzeniu diagnozy psychofizycznej, następnie powinien być modyfikowany nie rzadziej niż co pół roku. Zatem tworzenie co roku nowego planu jest niezgodne z ww. przepisem. Ponadto w opracowanych planach pomocy występują niżej opisane braki:

- plan pomocy dziecku dot. [imię] nie został opracowany na podstawie diagnozy psychofizycznej, w roku 2015 nie był modyfikowany, ponadto indywidualny plan pracy z dzieckiem w 2012 r. był sporządzony tylko na I półrocze, w 2013 r. tylko w okresie od IX – XII,
- brak opracowanego planu pomocy dziecku dot. [imię] na rok 2016 (jest jedynie sporządzona karta modyfikacyjna nr 1 do planu pomocy dziecku z dnia 1.01.2016 r.),
- w planie pomocy dziecku dot. [imię] w roku 2015 brak jest modyfikacji planu,

- w latach 2009 - 2013 brak jest zarówno planu pomocy dziecku, jak i indywidualnego planu pracy z dzieckiem dot. (z uzyskanych informacji wynika, że znajdują się w archiwum),
- brak modyfikacji planu pomocy dziecku dot. z w latach 2016 - 2017 (w dniu 1.01.2015 r. została sporządzona modyfikacja planu pomocy opracowanego w dniu 1.01.2016 r., prawdopodobnie została wpisana błędna data modyfikacji planu), brak indywidualnego planu pomocy dziecku za okres od stycznia do czerwca 2014 r.,
- plan pomocy dziecku dot. w 2016 r. jest opracowany jest na okres od stycznia do czerwca, a modyfikowany w dniu 28.04.2016 r., zatem powinien być ponownie modyfikowany 28.10.2016 r. (nie rzadziej niż co pół roku).

Karty pobytu

Karty pobytu prowadzone są na każdy miesiąc w formie opisowej i punktowej. W kartach brakuje wpisów dot. współpracy placówki z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. W kartach wypełnianych przed rokiem 2015 nie ma także informacji o przebiegu kontaktów placówki ze szkołą, do której dziecko uczęszcza. Ponadto występują n/wym. braki:

- w karcie pobytu w czerwcu 2016 r. nie dokonano wpisów we wszystkich obszarach,
- w karcie pobytu w roku 2015 nie ma wpisów dot. znaczących dla dziecka wydarzeń, brak kart pobytu sporządzonych w okresach od maja 2012 r. do lipca 2013 r., na kartach z kwietnia 2012 r., marca 2012 r., grudnia 2011 r., listopada 2011 r. i czerwca 2011 r. brak jest podpisu osoby wypełniającej kartę,
- w karcie pobytu w lipcu i sierpniu 2015 r. oraz marcu i kwietniu 2014 r. nie dokonano wpisów
- brak kart pobytu sporządzonych w latach 2009 - 2013 (z uzyskanych informacji wynika, że zostały oddane do archiwum),
- brak karty pobytu dziecka sporządzonej w lipcu 2014 r.,
- brak karty pobytu dziecka sporządzonej w lipcu i sierpniu 2014 r.,
- brak prowadzonych kart pobytu dla wychowanka Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapeutycznego w Dobrodzieniu.

Ponadto na ww. dokumentach często brakuje podpisów, dat, a także daty są mylone.

Pedagog prowadzi z dziećmi zajęcia grupowe oraz indywidualne, wypełnia karty udziału dzieci w zajęciach, sporządza opinie oraz przeprowadza badania pedagogiczne, do których dołącza wypełnione arkusze.

9. Uwagi i wnioski wynikające z przeprowadzonej kontroli:

W ramach przeprowadzanego postępowania kontrolnego nie zauważono istotnych nieprawidłowości w zarządzaniu jednostką, funkcjonowaniu placówki i sprawowaniu opieki nad dziećmi. Placówka zapewnia standard usług opiekuńczo - wychowawczych zgodny z obowiązującymi przepisami.

10. Zalecenia dla Dyrektora Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny:

Wobec stwierdzonych uchybień wydaje się następujące zalecenia pokontrolne:

- 1) uzupełnienie akt osobowych pracowników placówki o brakujące dokumenty,
- 2) każdorazowe dołączanie do akt osobowych wychowanków informacji o pracy z rodziną dziecka i jej rezultatach,
- 3) dokonywanie podczas posiedzeń zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka analizy stosowanych metod pracy z rodziną dziecka,
- 4) bardziej precyzyjne formułowanie przez zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka wniosków dotyczących zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce poprzez uwzględnianie oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny bądź umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej,
- 5) za każdym razem podpisywanie przez wychowanków odbioru odzieży, obuwia na kartach odzieżowych,
- 6) każdorazowe dołączanie do wniosku o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń opiekuńczych wobec dziecka opinii podmiotu prowadzącego pracę z rodziną,
- 7) dołączenie przekazanych do sądu wniosków o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń opiekuńczych wobec dziecka wraz z opinią podmiotu prowadzącego pracę z rodziną do akt osobowych wychowanka,
- 8) sporządzenie brakujących diagnoz psychofizycznych wychowanków:

- 9) w sporządzanych diagnozach uwzględniać analizę oraz wskazania ujęte w § 14 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej z dnia 22 grudnia 2011 r. oraz w obszarze pracy z rodziną ujmować wskazania dot. konkretnej rodziny dziecka (ww. wskazania nie mogą być takie same dla wszystkich rodzin),
- 10) opracowywanie planu pomocy dziecku niezwłocznie po sporządzeniu diagnozy psychofizycznej zgodnie z wytycznymi zawartymi w § 15 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej z dnia 22 grudnia 2011 r., a następnie modyfikowanie go co pół roku na posiedzeniu zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka (obecnie plan jest tworzony co roku),
- 11) prowadzenie kart pobytu dziecka dla wszystkich wychowanków placówki (także dla Jakuba Portiuk) zgodnie z wymogami określonymi w § 17 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej z dnia 22 grudnia 2011 r.,
- 12) prowadzenie dokumentacji w taki sposób, aby było wiadomo kiedy i przez kogo została sporządzona.

Zalecenia zawarte w punktach: 2, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12 należy zrealizować od zaraz, w punktach 2 i 3 należy zrealizować podczas kolejnych posiedzeń zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, pozostałe w terminie do 2.06.2017 r.

O sposobie wykonania powyższych zaleceń pokontrolnych należy poinformować Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych UM w Gliwicach w terminie do 30 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu zatwierdzonego przez Zastępcę Prezydenta Miasta Gliwice.

11. Uwagi Dyrektora Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny do zastrzeżeń i zaleceń zawartych w protokole:

Uwagi wniesione przez Dyrektora Centrum Pieczy Zastępczej i Wspierania Rodziny dot. terminów realizacji zaleceń zostały uwzględnione. Inne uwagi nie zostały przekazane.

Data sporządzenia protokołu:

18.05.2017 r.

Pieczętka i podpis osoby przeprowadzającej kontrolę:

Inspektor

Beata Ostrega

Akceptacja protokołu przez naczelnika Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych UM w Gliwicach:

Naczelnik Wydziału

Zdrowia i Spraw Społecznych

Paweł Szyszal

Zatwierdzenie protokołu przez Zastępcę Prezydenta Miasta Gliwice:

Zastępca Prezydenta Miasta

Krzysztof Tomala